

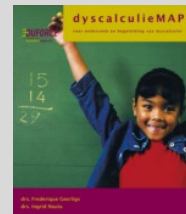

Nieuwsbrief Leren - Boekbespreking

Lieven Coppens

Eerder verschenen op <http://boeketje-onderwijs.skynetblogs.be>

Auteur(s):	Frederique Geerligts & Ingrid Nauta
Titel:	DyscalculieMAP voor onderzoek en begeleiding van dyscalculie
Uitgeverij:	Eduforce
Plaats:	Drachten
Jaar:	2005
Pagina's:	99
ISBN-13:	978-90-76838-36-6

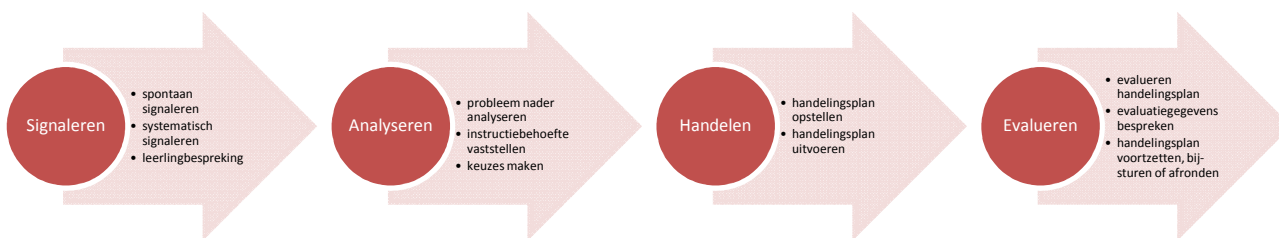

Deze map werd opgesteld met Friese grondigheid. In een nuchtere geen-onzin-stijl slagen de auteurs er in om een krachtige bijdrage te leveren op het vlak van het verspreiden van waardevolle kennis over rekenproblemen en dyscalculie.

Na een kort inleidend hoofdstuk zoeken de auteurs in het tweede hoofdstuk een antwoord op de vraag wat dyscalculie is. Op zoek naar een verklaring voor rekenproblemen onderscheiden ze zowel oorzaken bij de school (methode, organisatie van het rekenonderwijs, didactisch handelen van de leerkracht) als leerlinggebonden oorzaken (intelligentie, informatieverwerking, verbale vaardigheden). Deze verschillende factoren worden kort toegelicht. Daarna volgt er een overzicht van de opvattingen van verschillende auteurs over dyscalculie. De visies van onder andere Van Gelder, Treffers, Braams, Ruijsenaars en Paternotte worden naast elkaar gezet. Ook wordt de definitie van dyslexie zoals ze werd uitgewerkt door de Nederlandse Gezondheidsraad toegepast op dyscalculie en vergeleken met de criteria uit de DSM-IV-TR. Uiteindelijk kiezen de auteurs er voor om de definitie van dyslexie toe te passen op dyscalculie. Bij dyscalculie gaat het dan om een ernstige rekenachterstand die hardnekkig is en gekenmerkt wordt door een ernstig tekort in de automatisering van de basisfeiten voor rekenen.

In het derde hoofdstuk tekenen de auteurs een drietal leerlijnen voor rekenen uit. Een eerste voor het voorbereidende rekenen waarbij het getalbegrip en het tellen een essentiële rol spelen, een tweede voor het aanvankelijk rekenen die doorloopt tot in groep 5 (3^e leerjaar) en een derde voor het voortgezette rekenen.

Het planmatig handelen bij rekenproblemen en dyscalculie komt aan bod in het vierde hoofdstuk. De procedure bestaat uit 4 fasen en wordt uitgebreid beschreven.

In dit hoofdstuk bieden de auteurs enkele zeer concrete en praktische materialen aan die men hierbij kan gebruiken zoals:

- een signaleringslijst dyscalculie voor de eerste fase,
- een overzicht van bruikbare toetsen en een stappenplan voor een diagnostisch onderzoek voor de tweede fase,
- een lijst met criteria om te bepalen of een individuele leerlijn (curriculumdifferentiatie) voor rekenen verantwoord is voor de derde fase,
- een uitgebreid schema over het planmatig handelen bij rekenproblemen mét toelichting.

Nieuwsbrief Leren - Boekbespreking

Lieven Coppens

Eerder verschenen op <http://boeketje-onderwijs.skynetblogs.be>

In het vijfde hoofdstuk gaan de auteurs dieper in op de begeleiding van kinderen met rekenproblemen en dyscalculie. Ze breken een lans voor een preventieve aanpak en nemen een duidelijk standpunt in:

Als er zich ondanks de preventieve maatregelen toch problemen voordoen, gaan we ervan uit dat de leerling zo lang mogelijk dezelfde stof (met eventuele aanpassingen en verlengde en/of extra instructie en (in)oefentijd) krijgt als zijn groepsgenoten. Pas wanneer de aangeboden hulp en de aanpassingen niet werken, kan er op basis van gericht didactisch en/of psychologisch onderzoek besloten worden om de leerling langzamer door de stof te laten werken of, in het uiterste geval, met een andere methode te laten werken. (blz.44)

Anders gezegd: altijd eerst remediëren tot aan de grens van het mogelijke en er net voorbij! Naar analogie met de drie leerlijnen bespreken ze de begeleiding bij het voorbereidend, aanvankelijk en voortgezet rekenen. Zeer interessant in dit hoofdstuk zijn de toch wel uitgebreide begeleidingsadviezen die de auteurs formuleren zowel voor de leerlingen met rekenproblemen als voor de leerlingen met dyscalculie. Het stukje over faalangst bij rekenen en rekenproblemen is voor iedereen verplichte literatuur.

Het zesde hoofdstuk bevat de beschrijving van remediërende methoden, software en leermiddelen.

In bijlage vindt men de formulieren die in de map besproken werden.

Deze map is toch wel één van de betere, zoniet het beste hulpmiddel dat ik recent heb doorgenomen rond rekenproblemen en dyscalculie. Voor Vlaanderen lijkt het me wel aan te bevelen om in de beschreven onderzoeksprocedure Vlaamse genormeerde tests te gebruiken. Maar dat mag geen reden zijn om deze publicatie links te laten liggen.

[2009-03-26]